

**At: Penaethiaid Sefydliadau Addysg Uwch
yng Nghymru**

Cyfeirnod: W05/22HE
Dyddiad: 4 Mai 2005
Ymateb erbyn: Ni ddisgwylir ymateb
Gwybodaeth bellach: Celia Hunt
(029 2068 2224; celia.hunt@hefcw.ac.uk)

CYNLLUN CYDRADDOLDEB HILIOI

Mae CCAUC wedi adolygu ei Gynllun Cydraddoldeb Hiliol, yn unol â Chôd Ymarfer y Comisiwn dros Gydraddoldeb Hiliol. Yn arbennig, mae hyn yn gofyn i'r Cyngor adolygu ei ddiffiniadau o'i swyddogaethau a'i bolisiâu bob tair blynedd ac asesu pa mor berthnasol yw'r rhain i gydraddoldeb hiliol. Y dogfennau sy'n rhoi canlyniad yr asesiad hwn yw atodiadau A a B yn y Cynllun presennol.

Bu'r Cynllun ei hun yn datblygu, wrth dderbyn adborth, ers iddo gael ei gyhoeddi ym mis Mai 2002, ac mae cynlluniau gweithredu ac adroddiadau blynyddol wedi cael eu paratoi. Fel y dywedais o'r blaen, ein gobaith yw rhoi'r dogfennau presennol ar wefan CCAUC yn y dyfodol agos, ynghyd ag amrywiaeth o wybodaeth arall, data a chysylltiadau a fydd, gobeithiwn, yn ddefnyddiol i'r sector. Bydd y Cynllun presennol (y mae copi ohono a'r cynllun gweithredu ar gyfer 2004-05 ynghlwm) yn cael ei ddiwygio eto i adlewyrchu newidiadau o fewn y Cyngor a'r asesiadau diwygiedig o berthnasedd yn erbyn ein Strategaeth Gorfforaethol newydd.

Byddem yn ddiolchgar iawn am eich sylwadau ar ddogfennau presennol y Cynllun ac, yn arbennig, y meysydd a ddiffiniwyd gennym fel rhai perthnasol. A ydych chi'n meddwl bod bylchau neu fod meysydd sy'n fwy perthnasol? Fel y nodwyd ynghynt, mae'r Cynllun wedi cael ei ddiwygio'n gyson ers 2002 a byddem yn croesawu cael adborth ar y dogfennau, ac ar y tudalennau gwe ar ôl eu rhoi ar y wefan, ar unrhyw adeg. Ond os oes gennych unrhyw sylwadau penodol yr hoffech eu cyfrannu at ein hadolygiad presennol, byddai o gymorth i ni pe gallech eu cyflwyno i Celia Hunt, Pennaeth Dysgu ac Addysgu, erbyn Dydd Gwener, 20 Mai. Byddem yn falch o dderbyn argymhellion ar unrhyw adeg gan unigolion mewn SAUau ac o ffynonellau eraill.

Diolch i chi am eich cymorth a'ch amynedd wrth i ni ddatblygu'r adnoddau ar gyfer y we.

**YR ATHRO PHILIP GUMMETT
PRIF WEITHREDWR**

**CYNGOR CYLLIDO
ADDYSG UWCH
CYMRU**

Cyngor Cyllido Addysg
Uwch Cymru

hefcw

Higher Education Funding
Council for Wales

**HIGHER EDUCATION
FUNDING COUNCIL
FOR WALES**

CYNLLUN CYDRADDOLDEB HILIOL

CYNNWYS

Rhagair		
		Rhif Tud.
Cyflwyniad	.....	3
Y Ddyletswydd Gyffredinol	.....	3
Dyletswyddau Penodol	.....	4
Cyhoeddi'r Cynllun	.....	5
Swyddogaethau'r Cyngor	.....	6
Nodau'r Cyngor	.....	6
Asesu Swyddogaethau, Prosesau a Pholisïau	.....	7
Ymagwedd CCAUC	.....	8
Cwrdd â'r Nodau	.....	9
• Ymgyrraedd yn Ehangach		
• Y 'Fargen i Fyfirwyr'		
• Ymchwil Ragorol		
• Bod o Fudd i'r Economi a Chymdeithas		
• Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon		
• Gwneud iddi Weithio		
Dyletswyddau Cyflogaeth	.....	11
ATODIAD A: Swyddogaethau a Pholisïau CCAUC		
ATODIAD B: Asesu Perthnasedd		

RHAGAIR

Mae'r ddogfen hon yn cyflwyno cynlluniau'r Cyngor ar gyfer cwrdd â'i gyfrifoldebau statudol o dan Ddeddf Cysylltiadau Hiliol (Newidiad) 2000. Sut bynnag, mae'n gobeithio cyflawni llawer mwy na hyn.

Fel y Cyngor sy'n cyllido prifysgolion a cholegau yng Nghymru, cydnabyddwn y manteision mawr a all ddeillio o wella amrywiaeth yn y gyfundrefn addysg ac, yn arbennig, mewn addysg uwch. Y sefydliadau addysgol eu hunain ac economi a chymdeithas ehangach Cymru ac y tu hwnt a fydd yn elwa ar hyn.

Yn draddodiadol, mae sefydliadau addysg uwch wedi denu amrywiaeth eang o ymgeiswyr. Byddwn yn cydweithio'n agos â'r sector a gyllidwn i sicrhau bod yr holl sefydliadau addysg uwch yn gweithio tuag at sicrhau cyfle cyfartal i'w myfyrwyr a'u staff. I gyflawni hyn mae angen gweithredu mewn amryw o feysydd a sicrhau cydgysylltu effeithiol o fewn y sefydliadau. Byddwn yn cadw llygad ar weithgareddau'r sefydliadau a pherfformiad y sector ond byddwn hefyd yn rhoi cymorth a chefnogaeth i alluogi'r sector i wella ei berfformiad ym maes cynyddu amrywiaeth.

Yn ogystal, cydnabyddwn y gwaith y mae angen i ni ei wneud fel cyflogwr i wella amrywiaeth a mynd i'r afael â hiliaeth sefydliadol ac mae'r Cynllun hwn yn egluro sut y byddwn yn datblygu ein dyletswyddau cyflogaeth.

Ystyriwn mai dogfen sy'n datblygu yw hon ac rydym yn croesawu sylwadau ac adborth a fydd yn ein helpu wrth adolygu'r Cynllun a datblygu cynlluniau gweithredu blynyddol. Byddwch cystal ag anfon unrhyw sylwadau at: Celia Hunt, Pennaeth Dysgu ac Addysgu, yma yn swyddfeydd y Cyngor.

**Yr Athro Philip Gummett
Prif Weithredwr**

Cyflwyniad

- 1 Mae Deddf Cysylltiadau Hiliol 1976, fel y'i newidiwyd gan Ddeddf Cysylltiadau Hiliol (Newidiad) 2000, yn gosod cyfrifoldeb cyffredinol ar amryw o gyrrff cyhoeddus i
  - ⇒ Ddileu gwahaniaethu anghyfreithlon ar sail hil;
  - ⇒ Hybu cyfle cyfartal; a
  - ⇒ Hybu cysylltiadau hiliol da rhwng pobl o wahanol grwpiau hiliol.
- 2 Mae Deddf Cysylltiadau Hiliol (Newidiad) 2000 yn pennu bod y cynghorau cyllido, gan gynnwys Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) a sefydliadau o fewn y sector AU, fel llawer o awdurdodau cyhoeddus eraill, wedi'u rhwymo gan y ddyletswydd hon ym mhopeth a wnânt. Nod y ddyletswydd yw gwneud hybu cydraddoldeb hiliol yn ganolog i'r ffordd mae awdurdodau cyhoeddus yn gweithio. Mae hyn yn cynnwys meysydd polisi a gwasanaeth (cynllunio, llunio polisi, darparu gwasanaethau, rheoleiddio, arolygu a gorfodi) yn ogystal â chyflogaeth.
- 3 Yn ogystal, gosodir dyletswyddau penodol ar rai cyrrff, gan gynnwys CCAUC, fel bod yn rhaid i awdurdodau sy'n gyfrifol am ddarparu gwasanaethau cyhoeddus pwysig wneud trefniadau a fydd yn eu helpu i gwrdd â'u dyletswydd gyffredinol. Mae hyn yn cynnwys paratoi cynlluniau realistig ag amserlenni priodol ar gyfer cwrdd â'r dyletswyddau hyn erbyn 31 Mai 2002. Dylai'r trefniadau hyn gael eu cyflwyno mewn Cynllun Cydraddoldeb Hiliol a chynllun gweithredu.
- 4 Cafodd Deddf 1976 ei chryfhau'n sylweddol gan Ddeddf 2000 o ganlyniad i argymhellion a ddeilliodd o Adroddiad Macpherson ar yr ymchwiliad i lofruddiaeth Stephen Lawrence. Mae'r Cyngor wedi cydnabod yr angen i fynd i'r afael â hiliaeth sefydliadol ac wedi derbyn y diffiniad yn Adroddiad Macpherson:

'Methiant cyffredinol corff i ddarparu gwasanaeth priodol a phroffesiynol i bobl oherwydd eu lliw, diwylliant neu darddiad ethnig, y gellir ei weld neu ei ganfod mewn prosesau, agweddau ac ymddygiad sy'n gyfystyr â gwahaniaethu drwy ragfarn ddarwybod, anwybodaeth, diffyg meddwl a stereoteipio hiliol sy'n rhoi pobl mewn lleiafrifoedd ethnig dan anfantais'.

Mae'r Cynllun hwn yn cyflwyno ein trefniadau ar gyfer cwrdd â'r Ddyletswydd Gyffredinol a'r Dyletswyddau Penodol, Mae'n edrych i'r tu allan, drwy ymdrin â'n perthynas â sefydliadau addysg uwch Cymru a pherthnasoedd mwy eang, ac oddi mewn, drwy ymdrin â'n rôl fel cyflogwr.

Y Ddyletswydd Gyffredinol

- 5 Mae'r Côt Ymarfer ar y Ddyletswydd i Hybu Cydraddoldeb Hiliol yn nodi pedair egwyddor allweddol ar gyfer awdurdodau cyhoeddus
  - ⇒ Mae rhwymedigaeth ar bob awdurdod cyhoeddus [a restrir] i hybu cydraddoldeb hiliol;
  - ⇒ Rhaid i awdurdodau cyhoeddus gwrdd â'r ddyletswydd i hybu cydraddoldeb hiliol ym mhob swyddogaeth berthnasol;
  - ⇒ Dylai'r pwysigrwydd a roddir i gydraddoldeb hiliol fod yn gymesur â'i berthnasedd;
  - ⇒ Mae elfennau'r ddyletswydd yn gydategol (mae pob un yn angenrheidiol i gwrdd â'r ddyletswydd gyfan).
- 6 Bydd cydraddoldeb hiliol yn fwy perthnasol i rai swyddogaethau cyhoeddus nag i eraill. Felly mae angen i ni asesu a yw cydraddoldeb hiliol yn berthnasol i bob un o'n

swyddogaethau ac ym mha ffordd. Felly gall fod gofyn i ni benderfynu pa swyddogaethau sy'n ymwneud â neu'n effeithio ar y cyhoedd. Gall ymagwedd gymesur olygu rhoi mwy o ystyriaeth ac adnoddau i swyddogaethau a allai gael yr effaith fwyaf ar y cyhoedd ac a allai effeithio ar grwpiau ethnig mewn gwahanol ffyrdd. Mae tair rhan y ddyletswydd gyffredinol (gweler 1 uchod) yn ategu ei gilydd a gallant orgyffwrdd. Dylid ymdrin â phob rhan ar wahân.

7 I gwrdd â'n dyletswydd gyffredinol mae'n rhaid i ni

- ⇒ Benderfynu pa rai o'n swyddogaethau, polisïau, prosesau a threfniadau sy'n berthnasol i'r ddyletswydd;
- ⇒ Gosod blaenoriaethau a thargedau o fewn y swyddogaethau hyn, fel rhan o'n cynllun gweithredu, wedi'u seilio ar eu perthnasedd i gydraddoldeb hiliol a'r posibilrwydd y bydd arferion gwahaniaethol hiliol anghyfreithlon yn digwydd;
- ⇒ Cynnwys gofynion y dyletswyddau penodol yn y swyddogaethau hynny y penderfynir eu bod yn berthnasol i'r ddyletswydd gyffredinol;
- ⇒ Ystyried sut y gellid newid y polisïau, prosesau a threfniadau, lle bo raid, i gwrdd â'r ddyletswydd gyffredinol, a gwneud y newidiadau.

Mae paragraff 19 yn esbonio sut yr ydym wedi ymgymryd â'r broses hon a nodir y canlyniadau yn y cynllun gweithredu ar wahân sy'n cael ei ddiweddarau bob blwyddyn. Serch hynny, cydnabyddwn mai proses barhaus ydyw, y bydd ymagwedd y Cyngor at gydraddoldeb hiliol yn cael ei datblygu ymhellach drwyddi.

Dyletswyddau penodol

8 Yn ogystal, CCAUC yw un o'r cyrff cyhoeddus y mae gofyn iddo gynhyrchu Cynllun Cydraddoldeb Hiliol erbyn 31 Mai 2002. Rhaid i'r Cynllun Cydraddoldeb Hiliol nodi

- ⇒ Swyddogaethau a pholisïau, neu bolisïau arfaethedig, yr aseswyd eu bod yn berthnasol i gyflawni'r ddyletswydd gyffredinol; a
- ⇒ Threfniadau ar gyfer
  - i) asesu ac ymgynghori ar effaith debygol y polisïau arfaethedig ar hybu cydraddoldeb hiliol;
  - ii) monitro polisïau i ddarganfod unrhyw effaith andwyol ar hybu cydraddoldeb hiliol;
  - iii) cyhoeddi canlyniadau'r fath asesiadau, ymgynghoriadau a monitro;
  - iv) sicrhau bod y cyhoedd yn gallu cyrchu gwybodaeth a gwasanaethau;
  - v) hyfforddi staff mewn perthynas â'r dyletswyddau a osodwyd.

Rhaid i'r asesiad o berthnasedd gael ei adolygu o fewn tair blynedd ar ôl 31 Mai 2002 ac o fewn pob cyfnod pellach o dair blynedd.

9 Fel rhan o'r dyletswyddau penodol yn ymwneud â'i rôl fel cyflogwr, mae gofyn i'r Cyngor gynnwys yn y Cynllun drefniadau ar gyfer cwrdd â'i ddyletswyddau fel cyflogwr. Paratowyd manylion y trefniadau hyn gan y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Corfforaethol, sy'n cwmpasu Cyngor Cenedlaethol Cymru ar gyfer Addysg a Hyfforddiant a CCAUC, ac fe'u cynhwysir yn y Cynllun a'r cynllun gweithredu. Mae'n cynnwys trefniadau ar gyfer hyfforddi staff [gweler paragraffau 27 – 36 isod].

10 Bydd Grŵp Polisi Addysg Uwch y Cyngor yn gyfrifol am

- i) ystyried perthnasedd effaith debygol polisïau, prosesau a swyddogaethau ar hybu cydraddoldeb hiliol;

Rhoddir gwybodaeth bellach am y dasg hon ym mharagraff 19 isod.

- ii) datblygu strategaeth cyfathrebu ac ymgynghori fel y gellir gwneud asesiad priodol o'r effaith;

Mae trefniadau presennol y Cyngor ar gyfer ymgynghori ar ei bolisiau yn canolbwyntio ar sefydliadau addysg uwch. Ond caiff dogfennau ymgynghori eu dosbarthu'n fwy eang a rhoddir copïau ar y wefan. Yn ogystal, mae'r Cyngor yn meithrin perthnasoedd gyda chyrff sy'n cynrychioli lleiafrifoedd du a lleiafrifoedd ethnig eraill, gan gynnwys cyrff sy'n ymwneud â ffoaduriaid a cheiswyr lloches, sipsiwn a theithwyr, a all gyfrannu at ddatblygu polisi addysg uwch yng Nghymru. Mae'r Cyngor yn awyddus i gymryd i ystyriaeth arfer da ym maes ymgynghori ar faterion cydraddoldeb hiliol ac felly mae'n helpu i gyllido astudiaeth o arfer drwy'r DU sy'n ystyried y mater hwn ar draws y sector Addysg Uwch cyfan. Caiff strategaeth cyfathrebu ac ymgynghori ei datblygu ar sail canlyniadau'r astudiaeth hon a chyngor Grŵp Sefydlog newydd y Cyngor ar Gydraddoldebau.

- iii) sicrhau bod canlyniadau ymgynghoriadau, asesiadau a monitro yn cael eu cyhoeddi a bod gan y cyhoedd fynediad priodol i wybodaeth a gwasanaethau;

Caiff canlyniadau ymgynghoriadau'r Cyngor ar ddatblygiadau polisi eu cyhoeddi a'u dosbarthu'n eang a'u cynnwys ar wefan y Cyngor. Mae gofyn i'r Cyngor gyhoeddi data'n ymwneud â pherfformiad y sector addysg uwch, a ddefnyddiwyd gennym at bwrpas monitro, a chyhoeddir hyn ar y wefan gyda'r Cynllun hwn. Unwaith eto, mae angen ystyried sut i ehangu mynediad i'r deunydd hwn a bydd hyn yn rhan o'r strategaeth cyfathrebu ac ymgynghori a gaiff ei datblygu.

- iv) sicrhau bod y staff wedi cael hyfforddiant priodol mewn perthynas â'r dyletswyddau a roddwyd iddynt.

Ceir gwybodaeth am hyfforddiant staff ym mharagraff 23 isod.

- 11 Hefyd mae gofyn i'r Cyngor fonitro a chyflwyno adroddiad blynyddol ar y modd y mae sefydliadau addysg uwch Cymru yn cwrdd â'r dyletswyddau cyffredinol a phenodol a osodwyd arnynt, yn enwedig mewn perthynas â'u rôl fel cyflogwyr staff. Mae'r cynllun gweithredu yn cynnig y dylai gwybodaeth fonitro gael ei chasglu drwy broses y Cyngor ar gyfer adolygu cynlluniau strategol sefydliadau addysg uwch. Yn 2002, bydd hyn yn cynnwys derbyn copïau llawn o bolisiau cydraddoldeb hiliol pob sefydliad. Yn y blynyddoedd i ddod, gwahoddir sefydliadau i gyflwyno polisïau diwygiedig (lle bo'n berthnasol) neu i gyflwyno copïau, drwy'r broses gynllunio strategol, o'r adroddiadau blynyddol y mae gofyn iddynt eu cyhoeddi ar ganlyniadau eu monitro a'u hasesiadau. Caiff perfformiad sefydliadau ei fonitro gan grŵp Adolygu Sefydliadol y Cyngor a'i adrodd i'r Grŵp Polisi Addysg Uwch. Tîm Dysgu ac Addysgu'r Cyngor sy'n gyfrifol am sicrhau bod adroddiadau o'r fath yn cael eu llunio.

Cyhoeddi'r Cynllun

- 12 Cyhoeddodd y Cyngor ei Gynllun Cydraddoldeb Hiliol yn gyntaf ym mis Mai 2002. Dogfen a ddatblygir yn barhaus yw hon, a bydd yn cael ei diwygio yng ngoleuni canlyniadau monitro sefydliadol, ymgynghoriadau ar bolisiau'r Cyngor, a phrofiad y Cyngor fel cyflogwr. Diwygiwyd y fersiwn hon i gymryd i ystyriaeth adborth gan sefydliadau addysg uwch, y cyhoedd, a chyrff eraill sydd â diddordeb. Bob tro y caiff y

Cynllun ei newid, a'r cynllun gweithredu ei ddiweddarau, bydd y ddogfen ddiwygiedig yn cael ei rhoi ar y wefan a dosberthir gwybodaeth am hyn yn eang. Ar bob achlysur, gwahoddir sylwadau ar sut y gellir datblygu'r Cynllun Cydraddoldeb Hiliol a'r Cynllun Gweithredu ymhellach. Rydym hefyd yn paratoi crynodeb o'r Cynllun er mwyn hyrwyddo ein dyletswydd cyflogaeth a helpu i ddatblygu ymgynghori â chyrrff perthnasol yn yr ardal leol.

Swyddogaethau'r Cyngor

- 13 Corff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad yw CCAUC a sefydlwyd ym mis Mai 1992 o dan Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992. Cymerodd y Cyngor gyfrifoldeb dros gyllido addysg uwch yng Nghymru ym mis Ebrill 1993. Mae'n gweinyddu cyllid a ddarperir gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru i gynnal addysg, ymchwil a gweithgareddau cysylltiedig mewn tri sefydliad addysg uwch ar ddeg. Mae hefyd yn darparu cyllid ar gyfer cyrsiau addysg uwch penodedig mewn colegau addysg bellach.
- 14 Hefyd, mae'r Cyngor yn gyfrifol, o dan Ddeddf Addysg 1994, am gyllido hyfforddiant cychwynnol athrawon i athrawon ysgol ac am achredu darparwyr hyfforddiant cychwynnol athrawon. Yn ogystal â'i gyfrifoldebau cyllido, mae'r Cyngor yn cynghori Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar anghenion ariannol, dyheadau a phryderon y sector addysg uwch yng Nghymru.
- 15 Mae'r Cyngor yn cyflogi 36 o staff sy'n gweithio iddo yn unig ac 28 o staff y mae ganddynt gcontractau gyda CCAUC a Chyngor Cenedlaethol Cymru dros Addysg a Hyfforddiant (CC-ELWa). Mae'r Cyngor yn y broses o wahanu oddi wrth CC-ELWa ac mae'n ystyried sut y bydd hyn yn effeithio ar ei waith, gan gynnwys ei rwymedigaethau o dan y Cynllun hwn. O ganlyniad i'r ailstrwythuro hwn, nid yw'r swyddogaeth adnoddau dynol sy'n gwasanaethu'r ddau Gyngor wedi gallu bwrw ymlaen eto â rhai agweddau ar gynllun gweithredu'r Cyngor.
- 16 Wrth ymgymryd â'i swyddogaethau, mae'r Cyngor yn gweithredu ei bolisiau drwy'r sefydliadau addysg uwch ac addysg bellach sy'n derbyn cyllid ganddo. Nid yw ei swyddogaethau'n cynnwys darparu gwasanaethau yn uniongyrchol i'r cyhoedd. Fodd bynnag, mae'r Cyngor yn gyflogwr a chydabyddwn fod angen meithrin cysylltiadau gyda chyrrff lleol sy'n cynrychioli lleiafrifoedd du a lleiafrifoedd ethnig eraill er mwyn helpu gwella amrywiaeth ein gweithlu. Mae'r sefydliadau a gyllidwn hefyd yn gyflogwyr o bwys yn eu hardaloedd. Rydym yn cyllido sefydliadau sy'n recriwtio myfyrwyr o'r DU ac ar draws y byd, ac sy'n darparu addysg, hyfforddiant, gwasanaethau ymgynghorol, ymchwil a gweithgareddau allanol eraill yn lleol ac ar raddfa genedlaethol a rhyngwladol. Rydym felly yn cydnabod yr angen i ymdrin yn fwy effeithiol â'r ddyletswydd gyffredinol ac i fonitro perfformiad y sefydliadau a gyllidir gennym.

Nodau'r Cyngor

- 17 Yn ein strategaeth gorfforaethol hyd 2010 gosodasom ein nodau strategol o fewn pum bloc adeiladu allweddol a gâi eu defnyddio i gyflawni amcanion polisi ehangach y Cynulliad, a sefydlwyd chweched bloc, 'Gwneud iddi Weithio', yn sylfaen i gyflawni'r nodau yn y pum bloc arall. Nodir y rhain isod. Mae ein blaenoriaethau ar gyfer cyfnod y Cynllun Corfforaethol hwn, 2003-04 hyd 2005-06, wedi cael eu trefnu o amgylch y nodau strategol hyn hefyd.
- 18 Dim ond drwy weithio mewn partneriaeth â'r sefydliadau a gyllidir gennym y gellir cyrraedd y nodau hyn. Gweithiwn yn y cyd-destun Cymreig â'n chwaer Gyngor (CC-

ELWa), â Chyrff Cyhoeddus eraill a Noddir gan y Cynulliad, ac ag asiantaethau Cymreig eraill yn lleol ac ar raddfa genedlaethol. Wrth ystyried rôl addysg uwch yn fwy cyffredinol, gweithiwn hefyd gyda chyrff allweddol ar draws y DU, gan gynnwys cyrff cyllido eraill y DU a chyrff sy'n cynrychioli'r sector. Mae'r Cynllun Gweithredu yn nodi'r trefniadau ar gyfer gweithio mewn partneriaeth â chyrff eraill. Rhoddir blaenoriaeth arbennig yn y cyswllt hwn i'r Uned Her Cydraddoldeb, a gyllidir gan gynghorau cyllido addysg uwch y DU a chyrff sy'n cynrychioli'r sector, sy'n rhoi cyngor i sefydliadau addysg uwch a chynghorau cyllido ar wella cyfleoedd cyfartal, gan gynnwys materion cydraddoldeb hiliol.

<p><u>Ymgynraedd yn Ehangach:</u></p> <p>sicrhau cyfranogiad a mynediad ehangach er mwyn hybu cymdeithas gynhwysol a gwella sgiliau er lles yr economi</p>	<p><u>Y 'Fargen i Fyfrwyr':</u></p> <p>sicrhau dysgu a chymorth cysylltiedig o'r safon uchaf</p>	<p><u>Ymchwil Ragorol:</u></p> <p>sicrhau gwell perfformiad ymchwil a fydd yn sylfaen i'r economi gwybodaeth ac adfywiad diwylliannol a chymdeithasol</p>	<p><u>Bod o Fudd i'r Economi a Chymdeithas:</u></p> <p>sicrhau perthnasoedd mwy cynhyrchiol rhwng sefydliadau addysg uwch a'r sectorau cyhoeddus a phreifat, asiantaethau eraill a chymunedau lleol</p>	<p><u>Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon:</u></p> <p>cynhyrchu athrawon newydd o ansawdd uchel</p>
<p style="text-align: center;"><u>Gwneud iddi Weithio:</u></p> <p>pwyslais cryf ar ailgyflunio, cydweithio, a mesurau eraill i gynnal perfformiad gwell gan sefydliadau unigol a'r gyfundrefn addysg uwch yn ei chyfanrwydd</p>				
<p>Wrth gyflawni'r nodau strategol hyn rhoddir sylw clir a chadarnhaol i egwyddorion creiddiol / themâu trawsbynciol y Cynulliad:</p> <p>Creu cymdeithas gynhwysol Cydraddoldeb Datblygiad cynaliadwy Dwyieithrwydd</p>				

Asesu Swyddogaethau, Prosesau a Pholisïau

- Yn sgil cyngor a gafwyd gan Gomisiwn Cydraddoldeb Hiliol Cymru, mae'r Cyngor wedi ymgymryd â gwerthusiad llawn o'i swyddogaethau a'i bolisïau o ran eu perthnasedd i'r ddyletswydd gyffredinol, yn erbyn ei ddyletswyddau a'i bwerau statudol a'r nodau strategol yn ei Strategaeth Gorfforaethol a'r Cynllun Corfforaethol mwyaf diweddar. Gwnaed yr adolygiad gan y Grŵp Polisi Addysg Uwch, sy'n gyfrifol am wneud adolygiad o'r fath bob tair blynedd ac am fonitro'r Cynllun ei hun bob blwyddyn. Cwblhawyd llawer o waith hefyd gan grŵp Adolygu Sefydliadol y Cyngor, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o bob rhan o fusnes y Cyngor. Mabwysiadwyd y broses a ganlyn:

- Nodi swyddogaethau a pholisïau creiddiol y Cyngor ar sail ei bwerau a'i ddyletswyddau statudol a'i strategaeth gorfforaethol. Ceir crynodeb o'r swyddogaethau a pholisïau hyn yn **Atodiad A**;
- Monitro ethnig drwy ddadansoddi gwybodaeth ystadegol yn ymwneud â pherfformiad y sector AU yng Nghymru. Caiff y data hwn, a gysylltir â'r flwyddyn gyntaf 2000/01, ei gyhoeddi yr un pryd â'r Cynllun hwn ar wefan y Cyngor ac fe'i hadolygir bob blwyddyn. Caiff data monitro ethnig yn ymwneud â rôl y Cyngor fel cyflogwr ei ddadansoddi ar wahân gan swyddogaeth Adnoddau Dynol y Cyngor a chaiff ei gyhoeddi yr un pryd â'r Cynllun hwn hefyd;
- Penderfynu a yw pob polisi ac arfer yn berthnasol i'r ddyletswydd gyffredinol ac asesu pa mor berthnasol ydynt. Rhoddir canlyniad y broses hon yn **Atodiad B**;
- O ganlyniad i'r broses hon, nodwyd meysydd lle'r oedd angen cymryd camau pellach. Darganfuwyd bod angen gwneud gwaith ar unwaith ym meysydd ehangu mynediad (Ymgynraedd yn Ehangach); cyflogadwyedd (Bod o Fudd i'r Economi a Chymdeithas) a strategaethau adnoddau dynol y sefydliadau (Gwneud iddi Weithio). Ymgynghorir ymhellach, yn fewnol ac yn allanol, ar ganlyniadau'r gwaith hwn. Adlewyrchir y gweithredoedd manwl hyn yn y Cynllun Gweithredu, a ddiwygir bob blwyddyn. Ceir datganiad mwy cyffredinol ar ymagwedd y Cyngor ym mharagraff 26 isod.

Ymagwedd CCAUC

- 20 Er ei fod yn fach, mae CCAUC yn ymdrin ag amrywiaeth o gynlluniau polisi yn ymwneud ag addysg uwch ac mae ganddo gysylltiadau eang eu cwmpas â chyrrff cyhoeddus a phreifat, yng Nghymru ac y tu hwnt. Bydd yn gweithio'n agos â'i chwaer Gyngor, CC-ELWa, yn ei rôl fel cyflogwr a hefyd mewn perthynas â chyd gynlluniau polisi. Mae'n bwysig sicrhau bod Cynllun Cydraddoldeb Hiliol y Cyngor yn adlewyrchu'r rôl hon, deddfwriaeth berthnasol a'r angen i weithio'n agos â'r sector AU yng Nghymru.
- 21 Mae CCAUC wedi ymrwymo i gwrdd â'i rwymedigaethau o dan y ddyletswydd gyffredinol ac, wrth wneud hyn, i weithio gyda'r sector AU i ddatblygu a lledaenu arfer da. Bydd yn defnyddio'r dyletswyddau penodol (gan gynnwys y Cynllun hwn) i wneud cydraddoldeb hiliol yn bwnc creiddiol wrth ddatblygu a gweithredu polisiau a gwasanaethau, a bydd yn gwerthuso ac yn mireinio'r rhain, gan gynnwys materion yn ymwneud â chyflogaeth staff yn y sefydliadau a'r Cyngor, er mwyn hybu cydraddoldeb hiliol. Fel y nodwyd ym mharagraff 10(ii) uchod, caiff strategaeth cyfathrebu ac ymgynghori ei datblygu ar sail canlyniadau'r astudiaeth bresennol ar lefel y DU a chyngor Grŵp Sefydlog y Cyngor ar Gydraddoldebau. Bydd CCAUC yn gweithio i sicrhau bod ei staff ei hun yn adlewyrchu'r gymdeithas a wasanaethir ganddo a bod pawb yn cael cyfle i gymryd rhan, ac yn cael ei drin yn gyfartal, mewn addysg uwch beth bynnag y bo ei hil, rhyw, anabledd, gogwydd rhywiol, oedran neu ddaliadau crefyddol. Nodir y prosesau a'r trefniadau a roddir ar waith i gyflawni hyn yn y cynllun gweithredu sydd ynghlwm, a gaiff ei ddiwygio bob blwyddyn.
- 22 Bydd CCAUC yn gweithio gyda'r sefydliadau a gyllidir ganddo i gyflawni'r canlynol:
- ⇒ Cyflogi staff o gymunedau ethnig lleiafrifol ar draws y sefydliadau addysg uwch, gan gynnwys rheolwyr uwch;
  - ⇒ Cynyddu cyfranogiad mewn addysg uwch gan grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol;
  - ⇒ Sefydlu systemau cymorth ar gyfer staff a myfyrwyr, gan gynnwys polisiau a threfniadau ar wahaniaethu ac aflonyddu;
  - ⇒ Sicrhau gwybodaeth fan cychwyn am y sefyllfa recriwtio bresennol a gosod targedau ar gyfer gwelliannau;

- ⇒ Datblygu strategaethau adnoddau dynol sy'n cynnwys ystyried materion cyfle cyfartal.
- 23 Cydnabyddwn yr angen am hyfforddiant priodol i'r holl staff i fynd i'r afael â phrosesau, agweddau ac ymddygiad ar draws y corff. Mae'r trefniadau ar gyfer hyfforddi staff sy'n gyfrifol am reoli a chyflwyno strategaeth cydraddoldeb hiliol y Cyngor yn ei chyfanrwydd yn cael eu hegluro isod yn yr adran ar Ddyletswyddau Cyflogaeth, sy'n manylu ar sut y bydd y Cyngor yn cwrdd â'i ddyletswydd benodol fel cyflogwr. Bydd yr hyfforddiant hefyd yn cynnwys datblygu gwybodaeth benodol am ddatblygiadau ym maes cydraddoldeb hiliol ac arfer da mewn mannau eraill, gan gynnwys drwy fynychu cynadleddau a seminarau y tu allan i Gymru.
- 24 Bydd y Cyngor yn ystyried a yw sefydliadau addysg uwch yng Nghymru yn cwrdd â'u dyletswyddau cyffredinol a phenodol ac yn cyflwyno adroddiad ar hyn. Yn 2002, bydd y Cyngor, drwy'r broses gynllunio strategol, yn ceisio copïau o bolisïau cydraddoldeb hiliol a baratowyd gan y sefydliadau mewn ymateb i'r Ddeddf Cysylltiadau Hiliol (Newidiad). Mae'r Cyngor wedi gofyn i'r Uned Her Cydraddoldeb ymgymryd ag adolygiad llawn o'r polisïau hyn a darparu adborth i helpu'r sefydliadau i'w datblygu. Mae hyn yn cynnwys trefnu seminarau a chymorth gan ymgynghorwyr. Yn y dyfodol, ceisir gwybodaeth bob blwyddyn ynghylch y modd y mae'r sefydliadau yn adolygu ac yn monitro'r polisïau hyn.
- 25 Bydd CCAUC yn sicrhau ei fod yn cwrdd â'i rwymedigaethau cydraddoldeb hiliol drwy:
- ⇒ Gyhoeddi Cynllun Cydraddoldeb Hiliol erbyn 31 Mai 2002 a'i adolygu'n rheolaidd drwy ymgynghori yn fewnol â staff y Cyngor ac yn allanol â'r sector a chyrrff eraill sydd â diddordeb;
  - ⇒ Monitro gweithrediad y cynllun gweithredu fel rhan annatod o'n trefniadau rheoli perfformiad a thrwy ein Grŵp Polisi Addysg Uwch;
  - ⇒ Sefydlu Grŵp Sefydlog ar Gyfleoedd Cyfartal i ystyried materion cydraddoldeb hiliol a materion cydraddoldeb ehangach;
  - ⇒ Ystyried y Cynllun Gweithredu manwl a sut mae wedi cael ei weithredu, a'i adolygu a chyflwyno adroddiad arno bob blwyddyn;
  - ⇒ Cynorthwyo a chyfarwyddo SAUau wrth iddynt weithredu eu cynlluniau cydraddoldeb hiliol, gan fonitro cynnydd y sefydliadau bob blwyddyn.

Cwrdd â'r Nodau

- 26 Mae'r paragraffau canlynol yn cyflwyno safbwynt y Cyngor ynghylch yr angen am weithredu pellach o dan bob adran o'r cynllun corfforaethol.

Ymgynraedd yn Ehangach – *sicrhau cyfranogiad a mynediad ehangach er mwyn hybu cymdeithas gynhwysol a gwella sgiliau er lles yr economi*

Nod y Cyngor yw hybu cynhwysiant cymdeithasol a chyfle cyfartal ar draws pob agwedd ar gydraddoldeb. Mae hyn yn arbennig o berthnasol i gydraddoldeb hiliol. Mae'r cynllun *Ymgynraedd yn Ehangach*, a lansiwyd ym mis Gorffennaf 2002, wedi sefydlu partneriaethau ehangu mynediad ar draws pob ardal yng Nghymru. Ymhlith pethau eraill, gofynnwyd i'r partneriaethau hyn gymryd i ystyriaeth anghenion grwpiau ethnig lleiafrifol. Gofynnir i sefydliadau adrodd yn unigol hefyd ar yr hyn y maent hwy'n ei wneud i ehangu mynediad i grwpiau ethnig lleiafrifol du a grwpiau lleiafrifol eraill. Mae'r Cyngor yn gweithio tuag at gynnydd yng nghyfran y myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig a recriwtir i addysg uwch. Gan gydnabod bod y gyfran hon eisoes yn fwy na'r gyfran ym mhoblogaeth gyffredinol Cymru, mae data monitro wedi cael ei archwilio i geisio darganfod a oes angen i sefydliadau dargedu grwpiau hiliol penodol ac ystyried

recriwtio i feysydd pwnc neilltuol, yn ogystal ag ystyried materion yn ymwneud â chadw myfyrwyr. Mae anghenion ymchwil pellach yn cael eu nodi. Yn ogystal, ystyrir yr angen am fodolau rôl ymhlith y staff a mecanweithiau cymorth priodol eraill.

Y 'Fargen i Fyfywr' – sicrhau dysgu a chymorth cysylltiedig o'r safon uchaf

Mae pob myfyriwr yn disgwyl dysgu a chymorth cysylltiedig o'r safon uchaf. Fodd bynnag, gall fod agweddau neilltuol ar ddysgu ac addysgu sy'n effeithio'n andwyol ar rai grwpiau ethnig. Bydd gofyn i'r sefydliadau ystyried hyn fel rhan o'r adolygiad o'u strategaethau dysgu ac addysgu. Fel y nodwyd uchod, bydd rhan o'r gweithredu hwn yn dibynnu ar gyflwyno modelau rôl a mecanweithiau cymorth priodol. Gall y rhain fod yn debyg, neu ddim, i'r rheiny sydd eu hangen yng nghyd-destun ehangu mynediad. Bydd y Cyngor hefyd yn monitro ei gontract gyda'r Asiantaeth Sicrhau Ansawdd ar gyfer gweithredu'r Fframwaith Sicrhau Ansawdd a Safonau newydd i Gymru, er mwyn asesu ei berthnasedd o safbwynt cydraddoldeb hiliol.

Ymchwil Ragorol – sicrhau gwell perfformiad ymchwil a fydd yn sylfaen i'r economi gwybodaeth ac adfywiad diwylliannol a chymdeithasol

At ei gilydd ystyrir bod gan ddull Cyllido Ymchwil y Cyngor berthnasedd isel. Serch hynny, cymerir materion yn ymwneud â chydraddoldeb hiliol i ystyriaeth wrth adolygu'r dull asesu ymchwil, lle mae'r rhain yn codi o'r ymgynghori eang a fu eisoes. Yn ogystal, bydd materion yn ymwneud ag adeiladu gallu ymchwil yn cydnabod y dimensiwn cydraddoldeb hiliol, gan roi cyfle i amrywiaeth ehangach o staff ymgymryd â a chynhyrchu ymchwil o safon uchel. Bydd angen i faterion yn ymwneud ag ansawdd y cymorth i fyfyrwyr ymchwil gymryd y dimensiwn cydraddoldeb hiliol i ystyriaeth hefyd.

Bod o Fudd i'r Economi a Chymdeithas – sicrhau perthnasoedd mwy cynhyrchiol rhwng sefydliadau addysg uwch a'r sectorau cyhoeddus a phreifat, asiantaethau eraill a chymunedau lleol

Dylai cysylltiadau Sefydliadau Addysg Uwch â busnes gynnwys cymorth ar gyfer entrepreneuriaid o leiafrifoedd ethnig du a lleiafrifoedd ethnig eraill ac, yn wir, dylent hybu a chynnal entrepreneuriaeth ymhlith y grwpiau hyn. Bydd disgwyl i sefydliadau gymryd hyn i ystyriaeth yn eu strategaethau Datblygiad Economaidd Addysg Uwch, gan gynnwys hysbysebu gwasanaethau, lle bo'n briodol, yn uniongyrchol i gymunedau ethnig lleiafrifol. Yn ogystal, bydd agweddau ar gyflogadwyedd yn cymryd i ystyriaeth faterion yn ymwneud â chyflogi graddedigion/diplomedigion du ac ethnig lleiafrifol eraill, ac anogir y sefydliadau i ystyried hyn yn eu Cynlluniau Profiad Gwaith a Chyflogadwyedd.

Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon – cynhyrchu athrawon newydd o ansawdd uchel

Bu'n gryn her recriwtio athrawon dan hyfforddiant mewn rhai meysydd pwnc yn ystod y blynyddoedd diwethaf ac yn fwy byth o her i recriwtio o leiafrifoedd ethnig. Ac eto mae'n hanfodol i ni wneud hyn er mwyn darparu modelau rôl effeithiol mewn ysgolion – yn athrawon ac yn athrawesau. Mae'r sefydliadau eisoes yn ymdrechu i recriwtio o leiafrifoedd ethnig i gyrsiau hyfforddiant athrawon. Mae'r Cyngor wedi comisiynu astudiaethau sy'n edrych ar arfer da yn y maes hwn ac mae gwersi'n cael eu dysgu o ganlyniad. Bydd y Cyngor yn parhau i annog y sefydliadau i sicrhau bod cyfansoddiad eu carfanau yn adlewyrchu'r poblogaethau a'r ysgolion a wasanaethant. Bydd y Cyngor yn gweithio gyda'i bartneriaid i wella recriwtio, gan gynnwys Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru wrth iddo ddatblygu a gweithredu ei strategaeth recriwtio athrawon ar gyfer Cymru.

Gwneud iddi Weithio – *pwyslais cryf ar ailgyflunio, cydweithio, a mesurau eraill i gynnal perfformiad gwell gan sefydliadau unigol a'r gyfundrefn addysg uwch yn ei chyfanrwydd*

Wrth fonitro perfformiad ac effeithiolrwydd sefydliadol, mae'r Cyngor yn awyddus i sicrhau bod y sefydliadau o leiaf yn cwrdd â'u rhwymedigaethau statudol. Yn fwy na hyn, hoffai'r Cyngor weld y sefydliadau'n ymgorffori cyfleoedd cyfartal, a chydaddoldeb hiliol yn benodol, yn eu harferion adnoddau dynol. Rydym wedi pennu cyfle cyfartal fel nodwedd benodol o strategaethau adnoddau dynol a byddwn yn annog sefydliadau i ystyried materion cydraddoldeb hiliol yn eu holl swyddogaethau AD. Mae'r Cyngor wedi nodi mater arbennig mewn perthynas â chyfansoddiad ei staff ei hun a bydd ei swyddogaeth AD yn targedu recriwtio o leiafrifoedd ethnig i geisio sicrhau bod hyn yn adlewyrchu'r poblogaethau lleol perthnasol. Yn ogystal, mewn perthynas â'i swyddogaethau ei hun, er nad ystyrir bod Cyllid ac Archwilio yn berthnasol iawn, bydd y Cyngor yn mabwysiadu arweiniad y Comisiwn Cydraddoldeb Hiliol ar drefniadau caffael pan fydd ar gael.

Dyletswyddau Cyflogaeth

- 27 Mae'r Cyngor yn cyflogi 36 o staff sy'n gweithio iddo yn unig ac 28 o staff y mae ganddynt gontractau gyda CCAUC a Chyngor Cenedlaethol Cymru dros Addysg a Hyfforddiant (CC-ELWa). Mae'r Cyngor yn y broses o wahanu oddi wrth CC-ELWa ac mae'n ystyried sut y bydd hyn yn effeithio ar ei waith, gan gynnwys ei rwymedigaethau o dan y Cynllun hwn.
- 28 Mae gan CCAUC drefniadau yn eu lle i gwrdd â'r gofynion statudol ar gyfer monitro ethnig, wedi'u cefnogi gan bolisi cyfle cyfartal. Wrth ddilyn ysbryd y dyletswyddau cyffredinol a phenodol a bennir yn y Ddeddf Cysylltiadau Hiliol (Newidiad), cynhwyswyd camau pellach y bwriedir eu cymryd yng nghynllun gweithredu'r Cyngor.
- 29 Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i bolisi o gyfle cyfartal i'w holl staff. Nid yw'n derbyn unrhyw ffurf ar wahaniaethu anghyfreithlon neu annheg. Mae hyn yn cynnwys aflonyddu, erlid, bwlio, a gwahaniaethu ar sail, er enghraifft, hil, lliw, cenedligrwydd, tarddiad ethnig/cenedlaethol, daliadau crefyddol, safbwyntiau gwleidyddol, statws priodasol, statws fel rhiant, rhyw, gogwydd rhywiol, oedran, anableddau corfforol/meddyliol, a gosod amodau neu ofynion sy'n rhoi unigolion dan anfantaes ac na ellir dangos bod modd eu cyfiawnhau. Mae'r ymrwymiad hwn i'w weld yn glir ym meysydd recriwtio, dewis, asesu, hyfforddi a datblygu, cyflog a phob agwedd arall ar gyflogaeth.
- 30 Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i gwrdd â, a mynd y tu hwnt i'w ddyletswyddau cyflogaeth statudol, gan ddatblygu polisiau a threfniadau i sicrhau cyfle cyfartal i bawb a gyflogir ganddo. Ategir hyn gan bolisi cyfle cyfartal y Cyngor a'i bolisi aflonyddu a gwrth-wahaniaethu.
- 31 Er mwyn cwrdd â'i ddyletswyddau cyflogaeth bydd y Cyngor yn monitro ethnigrwydd, gan ddefnyddio'r categorïau monitro ethnig a hybir gan y Comisiwn dros Gydraddoldeb Hiliol. Mae'r system bersonél (CHRIS) wedi cael ei diweddarau i adlewyrchu'r categorïau hyn, a fydd yn ei gwneud hi'n bosibl i gasglu a chofnodi'r rhan fwyaf o'r data sydd ei angen i gwrdd â'r dyletswyddau cyflogaeth.
- 32 Ymglymerir â monitro ethnig yn y meysydd a ganlyn:

- ⇒ Recriwtio a Dewis: canrannau sy'n gwneud ymholiadau cychwynnol; canrannau sy'n gwneud cais am swyddi; tarddiadau ymgeiswyr; canrannau sy'n llwyddo ym mhob cam o'r broses recriwtio a dewis (gan gynnwys ar gyfer staff sy'n ceisio dyrchafiad drwy gystadleuaeth deg ac agored).
- ⇒ Cyflogaeth: cynrychiolaeth yn ôl gradd a rhyw yn ôl cyfarwyddiaeth ac adran, a math o waith; nifer sy'n defnyddio'r drefn gwyno a chanlyniadau cwynion; camau a gymerir o dan y drefn ddisgyblu a'r canlyniadau; diswyddiadau, ymddiswyddiadau a rhesymau eraill dros adael; canlyniadau'r broses asesu perfformiad.
- ⇒ Hyfforddiant a Datblygiad: ceisiadau am, a chymryd rhan mewn cyrsiau hyfforddi a datblygu.

Os bydd yr ymarferion monitro yn darganfod unrhyw anfantais neu fudd, bydd y Cyngor, drwy ei adran adnoddau dynol, yn rhoi sylw i'r mater(ion) ac yn adrodd ar gamau a gymerwyd mewn ymateb i'r hyn a ddarganfuwyd.

- 33 Ymgynghorir â staff y Cyngor drwy'r Cyngor Gwaith, a thrwy gyrff eraill megis ei Weithgor Amrywiaeth.
- 34 Y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Corfforaethol fydd yn ymgymryd â'r monitro a nodir uchod. Dadansoddir y data gan y swyddogaeth Adnoddau Dynol, a bydd hefyd yn dadansoddi ei phrosesau a'i threfniadau i sicrhau nad ydynt yn cael effaith andwyol ar staff o gymunedau ethnig lleiafrifol. Os yw'r dadansoddiad yn awgrymu bod effaith o'r fath, yna ymgymerir ag ymchwiliadau pellach a chymerir camau priodol i gywiro'r sefyllfa.
- 35 Bydd y swyddogaeth AD hefyd yn sicrhau ei bod yn gwneud archwiliadau rheolaidd o'n polisiau cyflogaeth yn erbyn y Safon ar gyfer Gydraddoldeb Hiliol i gyflogwyr a argymhellir gan y Comisiwn Cydraddoldeb Hiliol yn ogystal â'r Codau Ymarfer perthnasol.
- 36 Bydd data a dadansoddiadau o'r gwaith monitro yn cael eu hadrodd bob blwyddyn i'r Grŵp Polisi Addysg Uwch. Cyhoeddir data bob blwyddyn ar wefan y Cyngor. Wrth gyhoeddi gwybodaeth, bydd y Cyngor yn cadw mewn cof ei ddyletswydd i ddiogelu cyfrinachedd unrhyw ddata unigol a dderbynnir ganddo.
- 37 Caffael, Gwasanaethau o'r Tu Allan a Phartneriaethau. Bydd y Cyngor yn sicrhau, drwy ei drefniadau caffael, fod contractwyr sy'n darparu gwasanaeth iddo yn gwybod am ei ymrwymiad i gyfle cyfartal a bod yn rhaid iddynt barchu ymrwymiad y Cyngor i amgylchedd gwaith lle mae gwahaniaethu anghyfreithlon neu annheg yn hollol annerbyniol.
- 38 Bydd y Cyngor yn darparu hyfforddiant i'w holl staff ym maes cydraddoldeb, gan roi hyfforddiant mwy penodol i reolwyr a staff sy'n gysylltiedig â datblygu a gweithredu polisi, er mwyn gallu cwrdd â Dyletswyddau Cyffredinol a Phenodol y Cyngor. Bydd yr anghenion hyfforddi a datblygu penodol yn cael eu canfod drwy gyfrwng cynlluniau gweithredu hyfforddi a datblygu ac ymarfer Dadansoddi Anghenion Hyfforddi generig yn ystod 2004.

Cwynion

- 39 Bydd cwynion am weithrediad Cynllun Cydraddoldeb Hiliol CCAUC yn cael eu hystyried o dan Drefn Gwyno'r Cyngor a dylid eu hanfon, yn y lle cyntaf, at Glerc y Cyngor.

SWYDDOGAETHAU A PHOLISI'AU CCAUC

Swyddogaethau: Ein pwerau a dyletswyddau statudol	<i>Nodau Strategol</i>	Polisiau ac arferion (wedi'u seilio ar Strategaeth Gorfforaethol 2003-04 hyd 2005-06)
Cyllido Addysg Uwch ac Asesu Ansawdd	<i>Ymgynraedd yn Ehangach: sicrhau cyfranogiad a mynediad ehangach er mwyn hybu cymdeithas gynhwysol a gwella sgiliau er lles yr economi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrannu cyllid ar gyfer addysgu drwy fformiwla y cytunwyd arni
		<ul style="list-style-type: none"> • Cyllido strategaethau ehangu mynediad a strategaethau anabledd y sefydliadau
		<ul style="list-style-type: none"> • Darparu premiwm ehangu mynediad
		<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu Partneriaethau Ymgynraedd yn Uwch - Ymgynraedd yn Ehangach
		<ul style="list-style-type: none"> • Adolygu cyllid ehangu mynediad
		<ul style="list-style-type: none"> • Gwella cymorth a hygyrchedd i fyfyrwyr ag anabledau
		<ul style="list-style-type: none"> • Gweithredu'r fframwaith credyd
		<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal a datblygu darpariaeth AU mewn AB
		<ul style="list-style-type: none"> • Gweithio gyda'r sefydliadau i wella cyfraddau cadw myfyrwyr
		<ul style="list-style-type: none"> • Gweinyddu cronfeydd wrth gefn ariannol ar ran Llywodraeth Cynulliad Cymru.
	<i>Y 'Fargen i Fyfyrwyr': sicrhau dysgu a chymorth cysylltiedig o'r safon uchaf</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Gweithredu'r fframwaith sicrhau ansawdd a safonau newydd, yn unol â chynghor y Gweithgor Ansawdd/Pwyllgor Asesu Ansawdd (GA/PAA)
		<ul style="list-style-type: none"> • Annog gwobrwyo addysgu o safon uchel
		<ul style="list-style-type: none"> • Cyllido strategaethau dysgu ac addysgu a hybu gwella ansawdd
		<ul style="list-style-type: none"> • Annog sefydliadau i sefydlu trefn gwyno gadarn
		<ul style="list-style-type: none"> • Darparu cymorth penodol ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg drwy gyllido strategaethau a'r premiwm cyfrwng Cymraeg
		<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu gyda'r sector strategaeth ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg sy'n cynnwys Canolfan ar gyfer Datblygu Darpariaeth Cyfrwng Cymraeg
		<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu fframwaith ar gyfer e-ddysgu a gweithio gyda'r E-brifysgol a'r Cyd-bwyllgor Systemau Gwybodaeth (JISC)
		<ul style="list-style-type: none"> • Cyllido asiantaethau penodol yn y DU sy'n cefnogi dysgu ac addysgu
		<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu'r agenda cyflogadwyedd gyda'r gwasanaethau gyrfaoedd, Graddedigion Cymru a Chymru Prosper Wales

Cynllun Cydraddoldeb Hiliol
Atodiad A

		<ul style="list-style-type: none"> Gweithio gyda'r sefydliadau i gynyddu nifer y myfyrwyr a recriwtir o wledydd tramor
		<ul style="list-style-type: none"> Annog gwelliannau yn y ddarpariaeth ar gyfer cynfyfyrwyr
		<ul style="list-style-type: none"> Adolygu'r ddarpariaeth ieithoedd modern
Cyllido Ymchwil	<i>Ymchwil Ragorol: sicrhau gwell perfformiad ymchwil a fydd yn sylfaen i'r economi gwybodaeth ac adfywiad diwylliannol a chymdeithasol</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dyrannu grant yn seiliedig ar ansawdd (QR) yn unol â fformiwla y cytunwyd arni
		<ul style="list-style-type: none"> Dyrannu arian o'r gronfa buddsoddi mewn ymchwil wyddonol (cyllid cyfalaf SRIF)
		<ul style="list-style-type: none"> Adeiladu gallu ymchwil a dyrannu cyllid priodol
		<ul style="list-style-type: none"> Annog y sector i ennill rhagor o incwm ar ffurf grantiau gan y Cynghorau Ymchwil a ffynonellau eraill
		<ul style="list-style-type: none"> Adolygu'r trefniadau ar gyfer asesu ymchwil
		<ul style="list-style-type: none"> Gwella safonau hyfforddiant ymchwil ôl-radd
		<ul style="list-style-type: none"> Annog cydweithio rhwng sefydliadau ym maes ymchwil
Cyllido Gweithgareddau Cysylltiedig	<i>Bod o Fudd i'r Economi a Chymdeithas: sicrhau perthnasoedd mwy cynhyrchiol rhwng sefydliadau addysg uwch a'r sectorau cyhoeddus a phreifat, asiantaethau eraill a chymunedau lleol</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dyrannu arian o'r Gronfa Datblygiad Economaidd Addysg Uwch (HEED), gan weithio'n agos â'r trefniadau ar gyfer y Gronfa Datblygu Gwybodaeth (KEF)
		<ul style="list-style-type: none"> Gweithio gyda'r sefydliadau ar gynlluniau strategol o'u gweithgareddau HEED
		<ul style="list-style-type: none"> Datblygu metreg ar gyfer effaith economaidd addysg uwch
		<ul style="list-style-type: none"> Gweithio gyda'r Cynulliad a'r sector i wella cynaliadwyedd mewn SAUau
		<ul style="list-style-type: none"> Gweithio gyda phartneriaid yn y DU drwy'r Cyd-bwyllgor Ymgynghorol Meddygol (JMAC) i gefnogi cynhyrchu staff iechyd proffesiynol hyfforddedig
		<ul style="list-style-type: none"> Cefnogi'r Fforwm ar gyfer y Dyfodol
Cyllido ac Achredu Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon	<i>Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon: cynhyrchu athrawon newydd o ansawdd uchel</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dyrannu cyllid addysgu drwy fformiwla y cytunwyd arni
		<ul style="list-style-type: none"> Dyrannu cyllid ar gyfer strategaethau HCA

Cynllun Cydraddoldeb Hiliol
Atodiad A

		<ul style="list-style-type: none"> • Adolygu partneriaethau HCA
		<ul style="list-style-type: none"> • Gwella ansawdd a safonau ar draws y sector HCA
		<ul style="list-style-type: none"> • Cyhoeddi gwybodaeth berfformiad
		<ul style="list-style-type: none"> • Gweithio gyda'n partneriaid i wella recriwtio i HCA, gan gynnwys darpariaeth cyfrwng Cymraeg
		<ul style="list-style-type: none"> • Annog y sector i ddatblygu darpariaeth arloesol i wella recriwtio i HCA (gan gynnwys dysgu o bell)
		<ul style="list-style-type: none"> • Annog y sefydliadau i ddatblygu arfer da mewn perthynas â defnyddio Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh) a lledaenu hyn.
Cyngor i'r Gweinidog*	<i>Gwneud iddi Weithio: pwyslais cryf ar ailgyflunio, cydweithio, a mesurau eraill i gynnal perfformiad gwell gan sefydliadau unigol a'r gyfundrefn addysg uwch yn ei chyfanrwydd</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Gweithio gyda phartneriaid priodol i sicrhau y cyflawnir ein nodau strategol
		<ul style="list-style-type: none"> • Cyllido gweithgareddau ailgyflunio a chydweithio
		<ul style="list-style-type: none"> • Helpu sefydliadau i foderneiddio rheolaeth AD, gan gynnwys darparu cyngor gan ymgynghorwyr
		<ul style="list-style-type: none"> • Hybu cyfleoedd cyfartal mewn addysg uwch, gan gynnwys drwy gyhoeddi'r cynllun cydraddoldeb hiliol hwn, a gweithio gyda'r sefydliadau ar bolisïau cydraddoldeb hiliol
		<ul style="list-style-type: none"> • Darparu cyllid ar gyfer yr Uned Her Cydraddoldeb a'r Cyd-grŵp Llywio Cydraddoldeb (JESG)
		<ul style="list-style-type: none"> • Monitro a sicrhau llywodraeth dda mewn SAUau drwy drefniadau archwilio a threfnu i swyddogion gyfrannu at hyfforddiant llywodraethwyr
		<ul style="list-style-type: none"> • Monitro iechyd ariannol, ystadau ac arferion caffael SAUau
		<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi datblygu arweinyddiaeth a rheolaeth, e.e. drwy'r Sefydliad Arweinyddiaeth
		<ul style="list-style-type: none"> • Cyflogi staff a datblygu ein harferion ein hun fel cyflogwr a chorff
		<ul style="list-style-type: none"> • Prynu gwasanaethau gan gontractwyr i'n helpu i weithredu ein swyddogaethau a pholisïau
		<ul style="list-style-type: none"> • Casglu data i'w ddefnyddio'n sail i ddyraniadau fformiwla a chymryd rhan ym mhrosesau data y DU i roi gwybod i'r rheiny sydd â diddordeb am y sector AU
		<ul style="list-style-type: none"> • Cyhoeddi dangosyddion perfformiad gyda'r cynghorau cyllido eraill

Cynllun Cydraddoldeb Hiliol
Atodiad A

Sefydlu Pwyllgorau		<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu is-bwyllgorau priodol gan y Cyngor, gan gynnwys y Pwyllgor Asesu Ansawdd, a chymryd rhan mewn pwyllgorau ar lefel y DU, megis JMAC, JISC a JESG

* Troednodyn: mae elfennau'r polisïau ac arferion a amlinellir yma yn berthnasol hefyd i swyddogaethau cynharach.

SWYDDOGAETHAU A PHOLISI'AU CCAUC

Polisi'au ac arferion (wedi'u seilio ar Strategaeth Gorfforaethol 2003-04 hyd 2005-06)	A yw'n berthnasol i'r ddyletswydd gyffredinol?		Pa mor berthnasol ydyw?	
	I ba rai o'r tair rhan y mae'n berthnasol? (a) dileu gwahaniaethu; (b) hybu cyfle cyfartal; (c) hybu cysylltiadau hiliol da.	A oes tystiolaeth neu reswm i gredu y gallai effeithio'n wahanol ar rai grwpiau hiliol? Pa grwpiau hiliol yr effeithir arnynt?	Faint o dystiolaeth sydd gennych? (a) dim neu ychydig; (b) peth; (c) cryn dipyn.	A oes unrhyw bryder cyhoeddus bod y swyddogaeth neu bolisi yn cael ei gyflawni mewn ffordd wahanol? (a) dim neu ychydig; (b) peth; (c) cryn dipyn.
<i>Ymgynraedd yn Ehangach: sicrhau cyfranogiad a mynediad ehangach er mwyn hybu cymdeithas gynhwysol a gwella sgiliau er lles yr economi</i>				
• Dyrannu cyllid ar gyfer addysgu drwy fformiwla y cytunwyd arni	(a)	Nac oes	(b)	(a)
• Cyllido strategaethau ehangu mynediad a strategaethau anabledd y sefydliadau	(a)	Oes	(b)	(b)
• Darparu premiwm ehangu mynediad	(a)	Oes	(b)	(a)
• Sefydlu Partneriaethau Ymgynraedd yn Uwch - Ymgynraedd yn Ehangach	(a)(b)	Oes	(b)	(b)
• Adolygu cyllid ehangu mynediad	(a) (b)	Oes	(b)	(b)
• Gwella cymorth a hygyrchedd i fyfyrwyr ag anabledau	-	Nac oes	(a)	(a)
• Gweithredu'r fframwaith credyd	-	Nac oes	(a)	(a)
• Cynnal a datblygu darpariaeth AU mewn AB	(b)	Nac oes	(a)	(a)
• Gweithio gyda'r sefydliadau i wella cyfraddau cadw myfyrwyr	(a) (b)	Nac oes	(b)	(b)
• Gweinyddu cronfeydd wrth gefn ariannol ar ran Llywodraeth Cynulliad Cymru.	(a) (b)	Nac oes	(a)	(a)
<i>Y 'Fargen i Fyfywrwyr': sicrhau dysgu a chymorth cysylltiedig o'r safon uchaf</i>				
• Gweithredu'r fframwaith sicrhau ansawdd a safonau newydd, yn unol â chynghor y Gweithgor Ansawdd/Pwyllgor Asesu Ansawdd (GA/PAA)	-	Nac oes	(a)	(a)
• Annog gwobrwyo addysgu o safon uchel	(a)(c)	Nac oes	(a)	(a)
• Cyllido strategaethau dysgu ac addysgu a hybu gwella ansawdd	(b)	Nac oes	(a)	(a)
• Annog sefydliadau i sefydlu trefn gwyno gadarn	(a)	Nac oes	(b)	(b)
• Darparu cymorth penodol ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg drwy gyllido strategaethau a'r premiwm cyfrwng Cymraeg	-	Nac oes	(a)	(a)
• Datblygu gyda'r sector strategaeth ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg sy'n cynnwys Canolfan ar gyfer Datblygu Darpariaeth Cyfrwng Cymraeg	-	Nac oes	(a)	(a)
• Datblygu fframwaith ar gyfer e-ddysgu a gweithio gyda'r E-brifysgol a'r Cyd-bwyllgor	-	Nac oes	(a)	(a)

Polisiau ac arferion (wedi'u seilio ar Strategaeth Gorfforaethol 2003-04 hyd 2005-06)	A yw'n berthnasol i'r ddyletswydd gyffredinol?		Pa mor berthnasol ydyw?	
	I ba rai o'r tair rhan y mae'n berthnasol? (a) dileu gwahaniaethu; (b) hybu cyfle cyfartal; (c) hybu cysylltiadau hiliol da.	A oes tystiolaeth neu reswm i gredu y gallai effeithio'n wahanol ar rai grwpiau hiliol? Pa grwpiau hiliol yr effeithir arnynt?	Faint o dystiolaeth sydd gennych? (a) dim neu ychydig; (b) peth; (c) cryn dipyn.	A oes unrhyw bryder cyhoeddus bod y swyddogaeth neu bolisi yn cael ei gyflawni mewn ffordd wahaniaethol? (a) dim neu ychydig; (b) peth; (c) cryn dipyn.
Systemau Gwybodaeth (JISC)				
• Cyllido asiantaethau penodol yn y DU sy'n cefnogi dysgu ac addysgu	(b)	Nac oes	(a)	(a)
• Datblygu'r agenda cyflogadwyedd gyda'r gwasanaethau gyrfaoedd, Graddedigion Cymru a Chymru Prosper Wales	(a)(b)	Nac oes	(c)	(b)
• Gweithio gyda'r sefydliadau i gynyddu nifer y myfyrwyr a recriwtir o wledydd tramor	(a) (b) (c)	Oes	(a)	(b)
• Annog gwelliannau yn y ddarpariaeth ar gyfer cynfyfyrwyr	(c)	Nac oes	(a)	(a)
• Adolygu'r ddarpariaeth ieithoedd modern	(c)	Nac oes	(b)	(b)
<i>Ymchwil Ragorol: sicrhau gwell perfformiad ymchwil a fydd yn sylfaen i'r economi gwybodaeth ac adfywiad diwylliannol a chymdeithasol</i>				
• Dyrannu grant yn seiliedig ar ansawdd (QR) yn unol â fformiwla y cytunwyd arni	-	Nac oes	(a)	(a)
• Dyrannu arian o'r gronfa buddsoddi mewn ymchwil wyddonol (cyllid cyfalaf SRIF)	-	Nac oes	(a)	(a)
• Adeiladu gallu ymchwil a dyrannu cyllid priodol	(c)	Nac oes	(a)	(a)
• Annog y sector i ennill rhagor o incwm ar ffurf grantiau gan y Cynghorau Ymchwil a ffynonellau eraill	-	Nac oes	(a)	(a)
• Adolygu'r trefniadau ar gyfer asesu ymchwil	(b)(c)	Nac oes	(b)	(b)
• Gwella safonau hyfforddiant ymchwil ôl-radd	(a)(b)(c)	Nac oes	(a)	(a)
• Annog cydweithio rhwng sefydliadau ym maes ymchwil	-	Nac oes	(a)	(a)
<i>Bod o Fudd i'r Economi a Chymdeithas: sicrhau perthnasoedd mwy cynhyrchiol rhwng sefydliadau addysg uwch a'r sectorau cyhoeddus a phreifat, asiantaethau eraill a chymunedau lleol</i>				
• Dyrannu arian o'r Gronfa Datblygiad Economaidd Addysg Uwch (HEED), gan weithio'n agos â'r trefniadau ar gyfer y Gronfa Datblygu Gwybodaeth (KEF)	(b)(c)	Oes	(b)	(b)
• Gweithio gyda'r sefydliadau ar gynlluniau strategol o'u gweithgareddau HEED	(a)(b)(c)	Oes	(b)	(b)
• Datblygu metreg ar gyfer effaith economaidd addysg uwch	(a)(b)(c)	Oes	(b)	(b)
• Gweithio gyda'r Cynulliad a'r sector i wella cynaliadwyedd mewn SAUau	-	Nac oes	(a)	(a)

Polisiau ac arferion (wedi'u seilio ar Strategaeth Gorfforaethol 2003-04 hyd 2005-06)	A yw'n berthnasol i'r ddyletswydd gyffredinol?		Pa mor berthnasol ydyw?	
	I ba rai o'r tair rhan y mae'n berthnasol? (a) dileu gwahaniaethu; (b) hybu cyfle cyfartal; (c) hybu cysylltiadau hiliol da.	A oes tystiolaeth neu reswm i gredu y gallai effeithio'n wahanol ar rai grwpiau hiliol? Pa grwpiau hiliol yr effeithir arnynt?	Faint o dystiolaeth sydd gennych? (a) dim neu ychydig; (b) peth; (c) cryn dipyn.	A oes unrhyw bryder cyhoeddus bod y swyddogaeth neu bolisi yn cael ei gyflawni mewn ffordd wahaniaethol? (a) dim neu ychydig; (b) peth; (c) cryn dipyn.
<ul style="list-style-type: none"> Gweithio gyda phartneriaid yn y DU drwy'r Cyd-bwyllgor Ymgynghorol Meddygol (JMAC) i gefnogi cynhyrchu staff iechyd proffesiynol hyfforddedig 	(a)(b)(c)	Oes	(a)	(b)
<ul style="list-style-type: none"> Cefnogi'r Fforwm ar gyfer y Dyfodol 	-	Nac oes	(a)	(a)
<i>Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon: cynhyrchu athrawon newydd o ansawdd uchel</i>				
<ul style="list-style-type: none"> Dyrannu cyllid addysgu drwy fformiwla y cytunwyd arni 	(a)	Nac oes	(a)	(a)
<ul style="list-style-type: none"> Dyrannu cyllid ar gyfer strategaethau HCA 	(a)(b)(c)	Oes	(a)	(b)
<ul style="list-style-type: none"> Adolygu partneriaethau HCA 	-	Nac oes	(a)	(a)
<ul style="list-style-type: none"> Gwella ansawdd a safonau ar draws y sector HCA 	-	Nac oes	(a)	
<ul style="list-style-type: none"> Cyhoeddi gwybodaeth berfformiad 	(b)	Nac oes	(a)	
<ul style="list-style-type: none"> Gweithio gyda'n partneriaid i wella recriwtio i HCA, gan gynnwys darpariaeth cyfrwng Cymraeg 	(a)(b)(c)	Oes	(c)	(b)
<ul style="list-style-type: none"> Annog y sector i ddatblygu darpariaeth arloesol i wella recriwtio i HCA (gan gynnwys dysgu o bell) 	(a)(b)(c)	Oes	(a)	(a)
<ul style="list-style-type: none"> Annog y sefydliadau i ddatblygu arfer da mewn perthynas â defnyddio Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh) a lledaenu hyn. 	-	Nac oes	(a)	(a)
<i>Gwneud iddi Weithio: pwyslais cryf ar ailgyflunio, cydweithio, a mesurau eraill i gynnal perfformiad gwell gan sefydliadau unigol a'r gyfundrefn addysg uwch yn ei chyfanrwydd</i>				
<ul style="list-style-type: none"> Gweithio gyda phartneriaid priodol i sicrhau y cyflawnir ein nodau strategol 	-	Nac oes	(a)	(a)
<ul style="list-style-type: none"> Cyllido gweithgareddau ailgyflunio a chydweithio 	-	Nac oes	(a)	(a)
<ul style="list-style-type: none"> Helpu sefydliadau i foderneiddio rheolaeth AD, gan gynnwys darparu cyngor gan ymgynghorwyr 	(a)(b)(c)	Oes	(c)	(c)
<ul style="list-style-type: none"> Hybu cyfleoedd cyfartal mewn addysg uwch, gan gynnwys drwy gyhoeddi'r cynllun cydraddoldeb hiliol hwn, a gweithio gyda'r sefydliadau ar bolisiau cydraddoldeb 	(a)(b)(c)	Oes	(c)	(c)

Cynllun Cydraddoldeb Hiliol
Atodiad B

Polisiau ac arferion (wedi'u seilio ar Strategaeth Gorfforaethol 2003-04 hyd 2005-06)	A yw'n berthnasol i'r ddyletswydd gyffredinol?		Pa mor berthnasol ydyw?	
	I ba rai o'r tair rhan y mae'n berthnasol? (a) dileu gwahaniaethu; (b) hybu cyfle cyfartal; (c) hybu cysylltiadau hiliol da.	A oes tystiolaeth neu reswm i gredu y gallai effeithio'n wahanol ar rai grwpiau hiliol? Pa grwpiau hiliol yr effeithir arnynt?	Faint o dystiolaeth sydd gennych? (a) dim neu ychydig; (b) peth; (c) cryn dipyn.	A oes unrhyw bryder cyhoeddus bod y swyddogaeth neu bolisi yn cael ei gyflawni mewn ffordd wahaniaethol? (a) dim neu ychydig; (b) peth; (c) cryn dipyn.
hiliol.				
• Darparu cyllid ar gyfer yr Uned Her Cydraddoldeb a'r Cyd-grŵp Llywio Cydraddoldeb (JESG)	(a)(b)(c)	Oes	(a)	(a)
• Monitro a sicrhau llywodraeth dda mewn SAUau drwy drefniadau archwilio a threfnu i swyddogion gyfrannu at hyfforddiant llywodraethwyr	(a)(b)	Oes	(a)	(b)
• Monitro iechyd ariannol ac arferion caffael SAUau	(b)	Oes	(b)	(b)
• Gweithio gyda'r sefydliadau i wella eu hystadau	(b)	Nac oes	(a)	(a)
• Cefnogi datblygu arweinyddiaeth a rheolaeth, e.e. drwy'r Sefydliad Arweinyddiaeth	(a)(b)	Oes	(c)	(c)
• Cyflogi staff a datblygu ein harferion ein hun fel cyflogwr a chorff	(a)(b)(c)	Oes	(c)	(b)
• Prynu gwasanaethau gan gontractwyr i'n helpu i weithredu ein swyddogaethau a pholisïau	(b)(c)	Oes	(b)	(b)
• Casglu data i'w ddefnyddio'n sail i ddyraniadau fformiwla a chymryd rhan ym mhrosesau data y DU i roi gwybod i'r rheiny sydd â diddordeb am y sector AU	(b)	Nac oes	(a)	(a)
• Cyhoeddi dangosyddion perfformiad gyda'r cynghorau cyllido eraill	(b)	Nac oes	(a)	(a)
• Sefydlu is-bwyllgorau priodol gan y Cyngor, gan gynnwys y Pwyllgor Asesu Ansawdd, a chymryd rhan mewn pwyllgorau ar lefel y DU, megis JMAC, JISC a JESG	(a)(b)(c)	Oes	(c)	(b)

* Troednodyn: mae elfennau'r polisiau ac arferion a amlinellir yma yn berthnasol hefyd i swyddogaethau cynharach.

Cynllun Gweithredu Cydraddoldeb Hiliol CCAUC, Blwyddyn 3 (2004 – 2005)

	Gweithredu	Cyfrifoldeb (Tîm)	Amserlen	Canlyniad a geisir
1	Ymgynraedd yn Ehangach: sicrhau cyfranogiad a mynediad ehangach er mwyn hybu cymdeithas gynhwysol a gwella sgiliau er lles yr economi			
1.1	Bydd arweiniad i sefydliadau ar strategaethau ehangu mynediad yn cynnwys cyfeiriadau penodol at yr angen iddynt ystyried cydraddoldeb hiliol.	Dysgu ac Addysgu	Awst 2004	Y sefydliadau i gymryd cydraddoldeb hiliol i ystyriaeth wrth ddiweddarau a gweithredu strategaethau ehangu mynediad diwygiedig.
1.2	Ar ôl dadansoddi eu strategaethau ehangu mynediad, rhoddir adborth penodol i'r sefydliadau ynghylch arfer da ym maes ehangu mynediad mewn perthynas â materion cydraddoldeb hiliol.	Dysgu ac Addysgu	Mehefin 2004	Rhannu arfer da ym maes ehangu mynediad mewn perthynas â materion cydraddoldeb hiliol, o safbwynt y sefydliadau.
1.3	Bydd arweiniad ynghylch blwyddyn 3 o'r partneriaethau Ymgynraedd yn Ehangach yn cynnwys cyfeiriadau at gydraddoldeb hiliol ac anogir y partneriaethau i osod targedau ar gyfer recriwtio o leiafrifoedd ethnig du a lleiafrifoedd ethnig eraill sy'n berthnasol i'w tiriogaethau.	Dysgu ac Addysgu	Awst 2004	Mae partneriaethau'n ymwybodol o'r angen i weithio tuag at darged y Cynulliad ac i gymryd materion cydraddoldeb hiliol i ystyriaeth wrth ddatblygu cynigion ar gyfer blwyddyn 3 o Ymgynraedd yn Ehangach.
1.4	Bydd arferion da ym maes recriwtio o leiafrifoedd ethnig, sy'n codi o Ymgynraedd yn Ehangach, yn cael eu casglu a'u lledaenu, gyda'r nod o sefydlu partneriaeth arweiniol a fydd yn datblygu arferion da ym mhob agwedd ar yr ymgyrch i hybu cydraddoldeb hiliol. Mae hyn yn cynnwys gwaith ar leiafrifoedd ethnig ym mhartneriaethau De-Orllewin a Chanolbarth a Gorllewin Cymru.	Dysgu ac Addysgu	Ebrill 2005	Rhannu arfer da ym maes ehangu mynediad mewn perthynas â materion cydraddoldeb hiliol, o safbwynt y Partneriaethau Ymgynraedd yn Ehangach.
1.5	Bydd y Grŵp Llywio Ymgynraedd yn Ehangach newydd yn cynnwys trafod recriwtio myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig du ac eraill fel eitem sefydlog ar yr agenda fel rhan o'r 'targedau Ymgynraedd yn Ehangach'.	Dysgu ac Addysgu	Hydref 2004 ac yn parhau	Sicrhau bod y partneriaethau YE yn cyfrannu at darged <i>Ymgeisio'n Uwch</i> y sector ar gyfer recriwtio myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig.
1.6	Bydd y Grŵp Llywio Ymgynraedd yn Ehangach yn ystyried data'n ymwneud â recriwtio myfyrwyr i addysg uwch o wahanol grwpiau ethnig ar draws y partneriaethau mewn perthynas â'u tiriogaeth.	Dysgu ac Addysgu	Mawrth 2005	Caniatáu i'r Grŵp Llywio YE gyfrannu at rôl y Cyngor mewn perthynas â monitro'r sector, drwy'r partneriaethau YE.
1.7	Bydd y Grŵp Llywio Cenedlaethol yn ystyried strategaethau ar gyfer gwella cyfraddau cadw yn y sector AU, gan gynnwys ar gyfer lleiafrifoedd ethnig.	Dysgu ac Addysgu	Mai 2005	Sicrhau bod ystyriaeth yn cael ei rhoi i faterion yn ymwneud â chadw myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig du ac eraill.
1.8	Cyfrannu at drafodaethau'r Cynulliad ar osod targed i'r sector ar gyfer recriwtio myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig.	Dysgu ac Addysgu	Mai 2005	Cwrdd â tharged uchelgeisiol ond cyraeddadwy ar gyfer y sector yn ei gyfanrwydd a darparu canolbwynt ar gyfer gwaith y partneriaethau.
2	Y 'Fargen i Fyfrwyr': sicrhau dysgu a chymorth cysylltiedig o'r safon uchaf			
2.1	Bydd arweiniad i sefydliadau ar strategaethau dysgu ac addysgu yn cynnwys cyfeiriadau penodol at yr angen iddynt ystyried cydraddoldeb hiliol.	Dysgu ac Addysgu	Ebrill 2004	Sicrhau bod sefydliadau'n cymryd materion cydraddoldeb hiliol i ystyriaeth wrth ddatblygu eu strategaethau dysgu ac addysgu.

	Gweithredu	Cyfrifoldeb (Tîm)	Amserlen	Canlyniad a geisir
2.2	Bydd arfer da sy'n codi o strategaethau dysgu ac addysgu yn cael ei gyhoeddi fel rhan o ddadansoddiad a gomisiynir o'r strategaethau 3 blynedd newydd.	Dysgu ac Addysgu	Mai 2005	Rhannu arfer da ym maes dysgu ac addysgu mewn perthynas â materion cydraddoldeb hiliol, o safbwynt y sefydliadau.
2.3	Bydd yr Adolygiad Strategol o leithoedd Estron Modern, a gomisiynir gan y Cyngor, yn cynnwys rhoi ystyriaeth i ieithoedd cymunedol yng Nghymru (ac eithrio'r Gymraeg a'r Saesneg).	Dysgu ac Addysgu	Adolygiad i'w gwblhau erbyn Rhagfyr 2004	Sicrhau bod ieithoedd cymunedol yn cael eu cymryd i ystyriaeth, lle bo'n berthnasol, pan fyddir yn ystyried darpariaeth ieithoedd modern mewn AU yng Nghymru.
2.4	Bydd y Cyngor yn gweithio gyda'r Academi Addysg Uwch i hybu ystyriaeth o faterion cydraddoldeb hiliol ym maes dysgu ac addysgu.	Dysgu ac Addysgu	Mai 2005	Sefydliadau i fod yn ymwybodol o unrhyw faterion dysgu ac addysgu sy'n gysylltiedig â recriwtio myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig.
2.5	Bydd arweiniad y Cyngor i'r rhwydwaith o swyddogion sefydliadol sy'n ymdrin â'r Gronfa Ariannol Wrth Gefn yn cynnwys cyfeiriadau penodol at yr angen i gymryd materion cydraddoldeb hiliol i ystyriaeth.	Cyllido ac Ymchwil	Mai 2005	Sicrhau bod sefydliadau'n ymwybodol o'r angen i beidio â gwahaniaethu wrth ddyrannu cyllid.
3	Ymchwil Ragorol: sicrhau gwell perfformiad ymchwil a fydd yn sylfaen i'r economi gwybodaeth ac adfywiad diwylliannol a chymdeithasol			
3.1	Bydd CCAUC, gyda'r cyrff cyllido eraill, yn sicrhau bod yr Aweiniad i Baneli ar gyfer YAY 2008 yn tynnu sylw at ofynion deddfwriaeth cyfle cyfartal.	Cyllido ac Ymchwil	Ionawr 2005	Sicrhau bod paneli YAY yn rhoi sylw priodol i faterion cydraddoldeb hiliol wrth wneud eu hasesiadau.
3.2	Bydd y trefniadau ar gyfer asesu cymorth i fyfyrwyr sy'n gwneud ymchwil ôl-radd yn cymryd i ystyriaeth faterion yn ymwneud â chyfle cyfartal, gan gynnwys cydraddoldeb hiliol.	Cyllido ac Ymchwil	Medi 2004 ac yn parhau	Sicrhau bod y cynllun yn cydymffurfio'n llawn â'r gofynion statudol ac yn cyd-fynd ag arferion da presennol.
4	Bod o Fudd i'r Economi a Chymdeithas: sicrhau perthnasoedd mwy cynhyrchiol rhwng sefydliadau addysg uwch a'r sectorau cyhoeddus a phreifat, asiantaethau eraill a chymunedau lleol			
4.1	Gan gymryd i ystyriaeth ganlyniadau monitro, datblygu gweithredoedd pellach i fynd i'r afael â materion cyflogadwyedd mewn perthynas â myfyrwyr du a myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig eraill, gan gynnwys rhoi ystyriaeth i gyfarwyddyd a chymorth gyrfaoedd.	Datblygu Economaidd	Mai 2005 ac yn parhau	Gwelliant yng nghyflogadwyedd graddedigion o leiafrifoedd ethnig du a lleiafrifoedd ethnig eraill yn y data monitro.
4.2	Y tendr ar gyfer Astudiaeth Cyrchfannau Cyntaf CCAUC mewn perthynas â graddedigion i ymgorffori ystyriaethau cydraddoldeb hiliol.	Datblygu Economaidd	Rhagfyr 2004	Sicrhau bod cyrchfannau cyntaf myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig yn cael eu nodi a'u hystyried fel rhan o'r astudiaeth.
4.3	Ystyried cyhoeddi gwybodaeth fonitro ar ethnigrwydd yn y cynllun Go Wales, ynghyd ag astudiaeth bosibl o ymwybyddiaeth o faterion yn ymwneud â hil yn y gweithle ac effaith lleoliadau Go Wales..	Datblygu Economaidd	Mai 2005	Gwella'r wybodaeth a'r arweiniad sydd ar gael ar leoliadau Go Wales mewn perthynas â materion cydraddoldeb hiliol.
4.4	Trefniadau Cyllid Trydedd Genhadaeth 2004/05 i 2006/07 i	Datblygu	Mehefin 2004	Sicrhau bod sefydliadau'n cymryd ystyriaethau cydraddoldeb hiliol i

	Gweithredu	Cyfrifoldeb (Tîm)	Amserlen	Canlyniad a geisir
	sicrhau y gofynnir i'r holl sefydliadau, wrth iddynt lunio eu strategaethau Trydedd Genhadaeth, roi sylw priodol i'r holl ddeddfwriaeth berthnasol ac agendâu cysylltiedig, gan gynnwys y rheiny sy'n ymwneud â chyfle cyfartal.	Economaidd		ystyriaeth wrth ddatblygu eu strategaethau trydedd genhadaeth.
5	Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon: cynhyrchu athrawon newydd o ansawdd uchel			
5.1	Anogir sefydliadau, wrth weithredu eu strategaethau HCA newydd, i ystyried eu cyfrifoldebau statudol, gan gynnwys y rheiny sy'n codi o'r Ddeddf Cysylltiadau Hiliol (Newidiad).	Dysgu ac Addysgu	Monitro Gorffennaf 2004	Sicrhau bod y sefydliadau'n cymryd cydraddoldeb hiliol i ystyriaeth wrth gynllunio eu strategaethau.
5.2	Bydd y Cyngor yn sicrhau bod canlyniadau'r ddwy astudiaeth HCA sy'n cael eu cyllido yn Abertawe, ar recriwtio dynion a myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig i gyrsiau TAR cynradd yng Nghymru a Lloegr ac ar gynyddu recriwtio o gymunedau ethnig lleol a chyfagos i'r rhaglen cyfnod cynradd i israddedigion yn Athrofa Addysg Uwch Abertawe, yn cael eu lledaenu.	Dysgu ac Addysgu	Mai 2005	Sicrhau bod y canlyniadau'n dylanwadu ar ddatblygiadau ym maes HCA yn y dyfodol.
5.4	Y Fforwm Recriwtio Hyfforddiant Athrawon, gyda chefnogaeth y Cyngor, i ystyried materion yn ymwneud â recriwtio myfyrwyr du a myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig eraill a rhannu arfer da, gan gynnwys canlyniadau'r astudiaethau yn Abertawe.	Dysgu ac Addysgu	Yn parhau	Sicrhau bod materion yn ymwneud â recriwtio o leiafrifoedd ethnig du ac eraill i hyfforddiant athrawon yn cael eu cymryd i ystyriaeth wrth gynllunio gweithgareddau recriwtio.
5.5	Cyfrannu at ddatblygu strategaeth recriwtio Cyngor Dysgu Cyffredinol Cymru, sy'n rhoi ystyriaeth i recriwtio myfyrwyr du a myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig eraill i addysgu.	Dysgu ac Addysgu	Yn parhau	Sicrhau bod materion yn ymwneud â recriwtio o leiafrifoedd ethnig du ac eraill i hyfforddiant athrawon yn cael eu cymryd i ystyriaeth wrth gynllunio gweithgareddau recriwtio. Bydd hyn yn helpu i greu gweithlu addysgu mwy amrywiol a modelau rôl priodol.
6	Gwneud iddi Weithio: pwyslais cryf ar ailgyflunio, cydweithio, a mesurau eraill i gynnal perfformiad gwell gan sefydliadau unigol a'r gyfundrefn addysg uwch yn ei chyfanrwydd			
6.1	Cynllun Cydraddoldeb Hiliol diwygiedig y Cyngor i gael ei gyhoeddi ar wefan CCAUC, mewn adran a neilltuir i'r Cynllun, gan gynnwys data monitro ar berfformiad y sector a CCAUC fel cyflogwr.	Dysgu ac Addysgu/Tîm y Prif Weithredwr	Tachwedd 2004	Cwrdd â chyfrifoldebau statudol a chodi proffil CCAUC mewn perthynas â chydraddoldeb hiliol.
6.2	Cynhyrchu crynodeb hygrych o Gynllun Cydraddoldeb Hiliol y Cyngor, ac ystyried ei gyhoeddi mewn ieithoedd cymunedol priodol.	Dysgu ac Addysgu/Adnoddau Dynol	Rhagfyr 2004	Gwella dealltwriaeth o Gynllun Cydraddoldeb Hiliol CCAUC.
6.3	Sefydlu Grŵp Sefydlog ar Gydraddoldebau CCAUC i gynghori'r Cyngor ar faterion yn ymwneud â chydraddoldeb hiliol. Penderfynu ar Gadeirydd y Grŵp.	Dysgu ac Addysgu	Rhagfyr 2004	Gwella cyfathrebu am gydraddoldeb hiliol yng Nghynllun CCAUC ac yn y sector a hwyluso cysylltiadau ym maes cyfle cyfartal yn fwy cyffredinol.
6.4	Monitro perfformiad y sector addysg uwch yng Nghymru mewn perthynas â chydraddoldeb hiliol a chyhoeddi gwybodaeth ar y we.	Dysgu ac Addysgu/Prif Swyddog	Mai 2005	Sicrhau bod y sector yn gweithio'n briodol i hybu ei bolisïau cyfle cyfartal ac i ddylanwadu ar ddatblygu cynllun gweithredu'r Cyngor ar gyfer y flwyddyn nesaf.

	Gweithredu	Cyfrifoldeb (Tîm)	Amserlen	Canlyniad a geisir
		Gweithredol		
6.5	Casglu data priodol ynghyd i helpu gyda'r gwaith monitro, gan gynnwys data am staff a myfyrwyr. Ym 2004/05 byddwn hefyd yn rhoi ystyriaeth i recriwtio myfyrwyr ar lefel y pwnc, cyfraddau cadw myfyrwyr a pherfformiad myfyrwyr.	Rheoli a Thechnoleg Gwybodaeth	Mai 2005	Ystyried a oes unrhyw faterion yn codi mewn perthynas â grwpiau hiliol penodol a phynciau y cofrestrir arnynt a pherfformiad academaidd cyffredinol. Monitro unrhyw faterion mewn perthynas â chadw myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig a dylanwadu ar weithredu pellach.
6.6	Adroddiadau blynyddol y sefydliadau ar eu polisiau cydraddoldeb hiliol i gael eu cyflwyno i'r Cyngor fel rhan o'r broses cynllunio strategol a dadansoddiad i gael ei ddarparu.	Dysgu ac Addysgu	Gorffennaf 2004	Sicrhau bod sefydliadau'n cwrdd â'u dyletswydd statudol i lunio adroddiad ar eu polisiau cyfle cyfartal.
6.7	Darparu adborth i sefydliadau ar eu hadroddiadau cydraddoldeb hiliol blynyddol ar gyfer 2003/04 drwy gyfrwng adroddiad gorolwg y Cyngor, a chyhoeddi adborth mwy manwl i helpu'r sefydliadau i rannu arfer da.	Dysgu ac Addysgu	Rhagfyr 2004	Sicrhau bod arfer da sy'n codi o fonitro cydraddoldeb hiliol bob blwyddyn yn cael ei ledaenu i'r sector AU ac yn fwy eang.
6.8	Ystyried, gan gynnwys drwy Grŵp Cyswllt Cymru yr Uned Her Cydraddoldeb, ddiwyddiadau datblygu pellach i helpu'r sector i gyfnerthu a gweithredu ei bolisiau cydraddoldeb hiliol.	Dysgu ac Addysgu	Mai 2005	Helpu i brif-ffrydio cydraddoldeb hiliol yn y sefydliadau.
6.9	Cyllid i gael ei ddarparu ar gyfer datblygu arweiniad a phhecyn offer ar yr Arfer Gorau mewn Cyfathrebu ac Ymgynghori fel rhan o Brosiect Cydraddoldeb Hiliol Addysg Uwch ar Gyfathrebu ac Ymgynghori'r Cyd-bwyllgor Negodi ar gyfer Staff Addysg Uwch/UHC.	Dysgu ac Addysgu	Hydref 2004	Lledaenu arfer da drwy ymgynghori a chyfathrebu â'r sector AU.
6.10	Yng ngoleuni'r astudiaeth uchod, dechrau datblygu strategaeth ymgynghori a chyfathrebu cydraddoldeb hiliol ar gyfer CCAUC.	Dysgu ac Addysgu	Mai 2005	Sicrhau bod CCAUC yn cymryd camau priodol i gyfathrebu, ymgynghori ac adrodd ar ei bolisiau.
6.11	Darparu cyllid ar gyfer rhaglen ymchwil cyfle cyfartal ar lefel y DU i staff addysg uwch, a fydd yn cynnwys cymariaethau â sectorau eraill ac ag arfer y tu allan i'r DU, gyda chynigion ar gyfer seminar lledaenu yng Nghymru.	Dysgu ac Addysgu	Mai 2005	Darparu gwybodaeth gyfoes am y sefyllfa bresennol mewn perthynas â chyfle cyfartal yn sector addysg uwch y DU.
6.12	Darparu cyllid i alluogi sefydliadau i gael cyngor gan ymgynghorwyr ar ddatblygu eu strategaethau adnoddau dynol. Comisiynir cyngor o dan chwe phennawd, gan gynnwys cyfle cyfartal.	Cyfarwyddwr Cyllid a Risg	Yn dechrau Mawrth 2005	Sicrhau bod y sector yn canolbwyntio ar gyfle cyfartal, gan gynnwys cydraddoldeb hiliol, yn nhermau ei arferion adnoddau dynol.
6.13	Yn dilyn darparu cyllid ar gyfer archwiliadau cyflog cyfartal peilot mewn tri sefydliad, rhoi ystyriaeth i drefnu seminar lledaenu i lansio'r arweiniad, gan gynnwys ystyried agweddau ar gyflog staff sy'n perthyn i leiafrifoedd ethnig.	Cyfarwyddwr Cyllid a Risg	Mai 2005	Helpu'r sector i weithredu cyflog cyfartal i'r holl staff.
6.14	Gweithio gyda chymdeithasau lleiafrifoedd ethnig, gan gynnwys AWEMA, i helpu datblygu'r Cynllun.	Dysgu ac Addysgu	Yn parhau	Gwella cyfathrebu ac ymgynghori ar y Cynllun Cydraddoldeb Hiliol a chyfrannu at ddatblygu cynllun gweithredu'r flwyddyn nesaf.
6.15	Datblygu cysylltiadau â grwpiau sy'n cynrychioli Ffoaduriaid a Cheiswyr Lloches, gan gynnwys academyddion sy'n ffoaduriaid.	Dysgu ac Addysgu	Rhagfyr 2004	Gwella cyfathrebu ac ymgynghori ar y Cynllun Cydraddoldeb Hiliol a chyfrannu at ddatblygu cynllun gweithredu'r flwyddyn nesaf.
6.16	Cymryd rhan yng Ngrŵp Cyfeillion Allweddol CC-ELWa, gan gynnwys defnyddio'r Grŵp fel seinfwrdd ar gyfer Cynllun	Dysgu ac Addysgu	Yn dechrau Medi 2004	Helpu i rannu arfer da ar ddatblygu'r Cynllun ac i leihau'r angen i grwpiau cydraddoldeb hiliol gwrdd yn unigol â'r Cyngor.

	Gweithredu	Cyfrifoldeb (Tîm)	Amserlen	Canlyniad a geisir
	Cydraddoldeb Hiliol CCAUC.			
6.17	Ystyried goblygiadau deddfwriaeth yn y dyfodol ar anabledd a sut y gellid cysoni hyn yn well â'r ddyletswydd gyffredinol o dan ein Cynllun Cydraddoldeb Hiliol.	Dysgu ac Addysgu	Mai 2005	Helpu i feithrin ymagwedd gyfannol at gyfle cyfartal.
6.18	Dechrau'r broses o baratoi adroddiad teirblynyddol ar weithredu'r Cynllun, yn unol â gofynion y Côd Ymarfer statudol yn 2005.	Pob tîm	Mai 2005	Cwrdd â dyletswydd statudol.
6.19	Adolygu polisiau a gweithdrefnau CCAUC, gan gymryd i ystyriaeth y Cynllun Corfforaethol/Gweithredol newydd, edrych o'r newydd ar feysydd perthnasol a llunio Cynllun diwygiedig.	Pob tîm	Mai 2005	Cwrdd â dyletswydd statudol.
	Dyletswydd Cyflogaeth			
7.1	Datblygu rhaglenni hyfforddiant gorfodol i staff a rheolwyr ym meysydd cyfle cyfartal ac amrywiaeth.	Adnoddau Dynol	Mai 2005	Sicrhau bod yr holl staff yn cael hyfforddiant llawn mewn materion yn codi o weithredu'r Cynllun.
7.2	Ymgymryd ag asesiad, gydag asiant hysbysebu, o'r canfyddiad allanol o CCAUC fel cyflogwr.	Adnoddau Dynol	Mawrth 2005	Gwella proffil CCAUC fel cyflogwr cyfle cyfartal.
7.3	Ymgymryd ag astudiaeth sy'n edrych ar ddatblygu cysylltiadau allanol, e.e. cysylltiadau ag ysgolion, colegau, prifysgolion a grwpiau cymunedol mewn perthynas â chyfleoedd gyrfa; rhaglenni profiad gwaith.	Adnoddau Dynol	Mawrth 2004	Gohiriwyd yr astudiaeth hon ac ymgymerir â hi yn ystod 2004/05.
7.4	Cyhoeddi data'n ymwneud â pherfformiad CCAUC fel cyflogwr yn erbyn y meysydd (fel yn y Cynllun, paragraffau 31-35).	Adnoddau Dynol	Hydref 2004.	Cwrdd â dyletswydd statudol.
7.5	Datblygu crynodeb hygyrch o Gynllun Cydraddoldeb Hiliol CCAUC i'w ddosbarthu ymhlith lleiafrifoedd ethnig lleol a chodi proffil y Cyngor fel cyflogwr cyfle cyfartal.	Dysgu ac Addysgu/Adnoddau Dynol	Rhagfyr 2004	Cynyddu amrywiaeth staff CCAUC.
7.6	Rhoi sylw i arweiniad a gyhoeddir ar gyfer y sector AU, megis cyhoeddiadau UHC, a all wella arferion CCAUC.	Adnoddau Dynol	Yn parhau	Gwella arfer fel cyflogwr cyfle cyfartal.
	Canlyniadau sy'n weddill o Gynllun Gweithredu Blwyddyn 1			
	Recriwtio a Dewis:			
7.7	Cyflwyno offer asesu i gynorthwyo'r broses recriwtio a dewis.	Adnoddau Dynol	Mai 2005	Mae'r defnydd o offer asesu wedi cael ei ohirio ac fe'i trosglwyddir i gynllun gweithredu Blwyddyn 3.
	Meincnodi:			
7.8	Datblygu data meincnod allanol i ategu dadansoddiadau o brosesau dadansoddi ac adrodd mewnol.	Adnoddau Dynol	Mai 2005	Datblygir y gwaith hwn yng nghynllun gweithredu Blwyddyn 3.